

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

HELYI TANTERV

5-7. ÉVFOLYAM

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

Az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet módosításához készített, és az Oktatási Hivatal honlapján található kerettantervben található általános iskola 5-7. évfolyamára kiadott Technika és tervezés tantárgyi kerettanterv alapján készült az intézmény helyi tanterve.

Az Oktatási Hivatal honlapján található kerettantervek a NAT 2020 szabályozásával, tartalmával összhangban állnak.

Kompetenciák fejlesztése a tantárgyi keretben:

A Pécsi Kovács Béla Általános Iskola Örökös Ökoiskola címmel rendelkezik, a természettudományos nevelésre kiemelt hangsúlyt fektet. A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségterület leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A kommunikációs kompetenciák: A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. Kiemelt jelentőségű a szaknyelv használata, a szakkifejezések helyes és szakszerű alkalmazása. Ezzel párhuzamosan – a tananyag jellegéből adódóan – a tanuló vizuális kommunikációs kompetenciái is fejlődnek. Megtanul rajz, ábra, műszaki leírás alapján építeni, tárgyakat kivitelezni, terveit rajzban bemutatni, szóban fogalmazni, előadni. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

A digitális kompetenciák: A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe. A tanuló elsajátítja az alapvető technikákat ahhoz, hogy az információ hite-

lességét és megbízhatóságát értékelni tudja. A technika és tervezés a különböző tevékenységek, munkafolyamatok, technológiák algoritmizálásával támogatja a digitális tervezői kompetenciákat, hozzájárul a rendszerszintű gondolkodáshoz. A tantárgy tanítása során kiemelt fontosságú a vizuális szemléltetés, és speciális lehetőségeket nyújt a különféle digitális tervezőprogramok felhasználása számára.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, valamint azok bevezetését követően a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását. A tanuló az anyaghasználat, az eszközök, a technológiák fejlődésének követésével, a változások hatásainak elemzésével értékeli környezetét állapotát, életvitelét.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tantárgy változatos tevékenységeken keresztül ad lehetőséget a praktikus feladatmegoldó képesség fejlesztésére, valamint a kedvelt, sikerélményt nyújtó tevékenységi területek azonosítására, ezzel segítve a tanuló pályaválasztási döntését is. A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez. A kreatív alkotás készségei tekintetében fejlesztési lehetőséget biztosít a különböző tárgyak és működképes eszközök tanulói tervezése. Az emberek mindennapi életet átalakító jelentős technikai találmányok történetének és emberi életre gyakorolt hatásának megismerése hozzájárul a kulturális tudatosság fejlesztéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tantárgyi keretekben végzett tevékenységek elősegítik, hogy a tanulók számára olyan munkavállalói és vállalkozói készségek fejlesztésére nyíljon lehetőség, mint a tervezés, szervezés, irányítás, tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és kockázatvállalás, az egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés, felelősségvállalás. Ezek a készségek alapvető alkalmazkodási lehetőséget biztosítanak a szakmák gyorsan változó világában történő eligazodáshoz. A tevékenységek során szerzett munkatapasztalat hozzájárul a pályaválasztási önismeret, a továbbtanulási és a szakmaválasztási célok kirajzolódásához, valamint az élethosszig tartó tanulás, mint szükségszerűség és érték felismerésének megalapozásához.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működkő, megehető, felvehető stb.) produktumokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

Tantárgyi sajátosságok:

A tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során célszerű alkalmazni azokat a közismereti tárgyak tanulása során elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy struktúrájában rugalmas, elsősorban cselekvésre épít és tanulócentrikus. A megszereshető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását és a munka világában való alkalmazását.

A technika és tervezés tantárgy tanterve négy modult kínál.

Pécsi Kovács Béla Általános Iskola felső tagozatán, az 5-7. osztályokban a B: Háztartásökonómia-életvitel technikái modul szerint tervezzük a tantárgyi tantervet.

MODUL „B”: Háztartásökonómia – életvitel technológiái

A modul jellemzői:

A technika és tervezés tantárgy „B” Háztartásökonómia – életvitel technológiái moduljának tengelye az önellátás, a másokról történő gondoskodás. Középpontja a család, melynek hétköznapijait jelentősen befolyásolja a családellátó tevékenységek megvalósulásának színvonala. A modul tananyagának témaköreibe a négy fő családellátó tevékenység szerveződik: gazdálkodás és munkamegosztás; otthonteremtés; táplálkozás és táplálás; textiltechnika és ruházatkódás.

A hagyományokat és értékeket megőrző tartalom kiegészül a XXI. században elvárt tudástartalmakkal. Ennek összetevői magukban foglalják mindazt, amelynek segítségével érthetővé válik és fenntarthatóan tanulható a környezet szervezett átalakítása, fejlesztése, megismerhető a tudományok eredményeinek felhasználása, a korszerű eszközök használata, az emberi és gépi munkával végzett tevékenység. A tudás elsajátításának elválaszthatatlan részét képezi az ember környezetátalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése, az ehhez kapcsolódó erkölcsi és etikai kérdések feltárása, az etikus magatartás kialakítása.

A tanórákon megvalósuló aktív tanulási folyamatban, komplex alkotótevékenységek útján sajátítják el a tanulók a sikeres önellátó, családellátó tevékenységhez szükséges praktikus ismereteket.

reket. Ezért a modult azok az intézmények tudják eredményesen alkalmazni, ahol rendelkezésre áll háztartástan szaktanterem, mely helyet, teret és eszközkészletet biztosít kiscsoportos munkáltatásra ételkészítés és textilmunkák végzése során.

A gyerekek megélik az alkotó munka örömét az egyéni vagy közös tevékenységek során. Büszkék alkotásaikra, a létrehozott produktumokra. Az esetleges sikertelenséget lehetőségként élik meg, kreatívan továbbfejlesztik alkotásaikat. Saját felelősségüket felismerik, megélik egészségük megőrzésében. Konfliktuskezelési technikájuk kialakul, fejlődik, tudatosává válik. Szabálykövető magatartásuk segíti a rendeltetészerű, balesetmentes szerszám- és eszközhasználatot.

A tanulóknak a társas tanulási tevékenységek során lehetőségük nyílik érzelmeik hiteles kifejezésére, az empátiára, a kölcsönös elfogadásra. A döntéshozatal során ismereteiket alkalmazzák, mérlegelnek, rugalmasság jellemzi őket álláspontjuk változtatására. A közös döntés mentén tevékenykednek. Korrekciót hajtanak végre hibás döntés, tévedés felismerésekor. Munkatevékenységekben a gyerekek megtapasztalják saját képességeiket, korlátaikat, fejlődési lehetőségeiket.

A munkavégzés során szabálykövető, kooperatív magatartás jellemzi a tanulókat. Ismerik ennek jelentőségét a munka biztonságának, eredményességének vonatkozásában. Felelősséget vállalnak az elvégzett munkáért. A csapatban betöltött szerepük szerint vesznek részt komplex probléma megoldásában. Együttműködőek, együttérzőek, képesek szerepet váltani. Vezető szerepben felelősség és empátia jellemzi őket, nyitottak a társak ötleteire, igényeire.

A tanulók fogyasztói döntéseit, magatartását, életvitelét környezet- és egészségtudatos ismereteik, attitűdjeik irányítják. Különbséget tesznek a valós és a virtuális történések között.

Az egyénileg vagy csapatban végzett alkotótevékenységek során a gyerekek biztonságos (modellezett) helyzetben önállóan igazodnak el a változó körülmények és elvárások között. Folyamatosan szükség van a tervhez viszonyított haladás ellenőrzésére, értékelésére, célok kitűzésére, szükség szerinti újratervezésre. A tanulók meglévő ismereteiket kreatív alkotótevékenységek során újraszervezik, alkalmazzák, további tapasztalatokkal bővítik, gyakorlattá téve az autonóm tanulási folyamatot.

A családellátó és megélhetést biztosító foglalkozások elsajátításának lehetőségeiről tájékoztattak a tantervi témák szerinti területeken. Az egyes munkatevékenységek értékét felismerik a társadalom boldogulásában, a hétköznapi biztonságában.

A technológiai kultúrák, az emberiség történetét meghatározó nagy találmányok, életvitelünk hagyományainak megismerése során a gyerekek értékeket fedeznek fel, felismerik azok jövőt meghatározó szerepét. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanulás- és tanításszervezési eljárások.

Évfolyamról évfolyamra haladva a tanulók önállósága egyre nő a tervezési folyamatban, az anyaghasználatban, a cél eléréséhez vezető tanulási út megválasztásában. A pedagógus közvetlen irányító és ellenőrző szerepe változik, hangsúlyosabb lesz a segítő, támogató jellege.

A tanulók felismerik az ember személyes felelősségét a környezet alakításában. Lokális tevékenységeikben megjelenik a globális felelősség érzése. Konkrét problémahelyzetekben – a gyerekek életkori sajátosságaival összhangban – cselekvő elkötelezettség jellemzi őket: tudnak és akarnak tenni önmagukért, másokért, a helyért, ahol élnek.

A témakörök sorában szereplő „Szabad alkotás” megadott időkeretébe az iskola helyi tantervében a technika és tervezés tantárgy A, C és D moduljaiból is választ tartalmakat az intézményi sajátosságok, a tanulók érdeklődésének figyelembevételével. A jelenségalapú tanulás biztosítására ebben az időkeretben akár a modulokon átívelő komplex alkotó folyamat is megvalósítható projekt keretében.

Iskolánk részt vesz országos projekthetekben, akciókban, szervez tematikus napokat, melyekhez a technika tantárgy tanóráival is be tudunk kapcsolódni. A pályorientáció keretében – a tanórai vagy más, témanapokhoz kötődő időkeretben – a tantárgy tartalmához igazodóan tanévenként üzem-, munkahely-látogatásokat szervezünk.

Intézményünk örökös ökoiskola lévén tevékenységeivel, a tevékenykedtetéssel is igyekszik megfelelni, méltónak lenni e címhez.

Ellenőrzés, értékelés

A pedagógiai munka tudatossága, irányítása elképzelhetetlen térben és időben folyamatos ellenőrzés nélkül. A nevelési és oktatási célok kitűzése, ill. a módszerek kiválasztása csakis a tanulók személyiségének egészére kiterjedő információk birtokában lehetséges. Az értékelés szélesebb körű, mint az osztályzás.

Az értékelés módja:

- Szóban: kérdésekre adott válaszok, összefüggő szóbeli megnyilvánulások.
- Írásban: röpdolgozatok, témazárók, mérőlapok, rajzok, tervek.
- Metakommunikatív: pl. elismerő mosoly, rosszálló fejcsóválás :)

Az értékelés köre:

- Kiterjed a tanulók minden tudatos megnyilvánulására, teljesítményére. A cél az, hogy folyamatosan kapjunk visszajelzést munkánk eredményéről, tájékoztassuk a tanulókat az elért eredményükről, alakítsuk a tanulók, a közösség mércéjét, személyiségét. A reális, megbízható értékelést a tantervi követelmények szem előtt tartása biztosítja.

Értékelni kell:

- a törzsanyagban meghatározott ismeretek elsajátítását;
- a manuális képességek fejlődését;
- a személyiségjegyek alakulását (pl. rendszeretet, fegyelem, technikai problémamegoldó képesség, munkához való viszony, tervező, szervezőképesség).

Értékelés érdemjeggyel:

Az érdemjegy akkor tölti be a feladatát, ha a szükséges pedagógiai követelmények betartása maradéktalanul megtörténik. A tanulás során a kijavítható tévedés lehetsége természetes. Csak az kérhető számon, amit kellően elsajátítottunk a tanulókkal. Az értékelés követelményeit a tanulóknak előre, pontosan ismerniük kell, lehetőleg el is kell(ene) fogadniuk.

Az osztályozás, az érdemjegy sohasem lehet büntető, megtorló jellegű, hanem bátorító, fejlesztő hatásúnak kell lennie. Elsőrendű fontosságú, hogy a kérdések előre megtervezettek, pontosak, egyértelműek legyenek. Jeles osztályzatot a törzsanyagot értelmesen, maradéktalanul birtokoló tanuló kapja. Az elégséges érdemjegyet az érdemli, aki csak a minimum-követelményeket sajátítja el. Elégtelen osztályzat adása csak a tanuláshoz, munkához egyértelműen negatívan viszonyuló tanulóknál indokolt, ezért ritka kivételnek tekinthető a technika és tervezés tantárgyban! A viszonyulás megváltoztatása ugyanis döntően a pedagógus nevelő munkájától függ. A legtöbb szubjektívitás a két fennmaradó érdemjegy megállapításában fordul elő. A közepes érdemjegyhez a törzsanyag 51-75%-át, a jó érdemjegyhez 76-90%-át kell biztosan tudni.

Mindez elsősorban egy-egy adott érdemjegy megállapításában irányadó! (Felelet, feladatlap, rajzi feladat, órán végzett munka, manuális tevékenység értékelése). Az összegző érdemjegy, a félévi, év végi osztályzat megállapításában az értékelés körénél meghatározott valamennyi személyiségjegy fejlődését is nyomatékkal figyelembe kell venni. Ennek előfeltétele, hogy nem csak osztályozunk, hanem folyamatosan értékelünk is.

A technika és tervezés tantárgy szintetizáló feladata – koordináció (tantárgyon kívüli koncentrációk, kapcsolódási pontok)

A technika és tervezés tantárgy csak a többi tantárggyal szoros kapcsolatban oktatható eredményesen. Ez a kapcsolat a tantárgyak egészét tekintve kölcsönös: egyrészt tapasztalati anyagot ad más tantárgyakhoz, másrészt a többi tantárgyban szerzett ismereteket a maga sajátos módján egybekapcsolja, "szintetizálja".

Összehangolás a fizikával

A témakörökből, de méginkább a tananyag-feldolgozás szemléletéből látható, hogy az általános iskolai technika és tervezés tantárgy és a fizika tantárgy anyaga számos területen kapcsolódik egymáshoz. A technika és tervezés óráin több fizikai fogalom használata mellőzhetetlen: tömeg, súly, erő, munka, nyomás, hő, hőmérséklet, sebesség, stb. A technika és tervezés tantárgynak nem feladata ezen fogalmak definiálása, így azok tartalmát majd a fizika tantárgy tanításában fognak kapni.

Összehangolás a matematikával

A modellezés a problémamegoldás fontos módszere a matematika tanításában is. A halmaz matematikai modell, elemek adott szempontú rendszere. A tanulók értelmezik a halmazok metszetét, unióját. Ezek az ismeretek elősegítik a technika és tervezés rendszerszemléletű oktatását is. A technikai rendszerezés (halmazképzés) fő szempontja az elemek funkciója.

A matematika anyagának korszerű eleme a folyamatábrákkal való modellezés, folyamatábrák olvasása, követése, készítése is. A technika és tervezés már támaszkodhat ezekre az ismeretekre. Ciklusokat tartalmazó folyamatábrák készítését és ellenőrzését is végzik a tanulók. A két tantárgy között kölcsönösen megvalósítható a koordináció a mérésekről és a mértékegségekről tanult ismeretek által.

A technikai probléma - már általános iskolai szinten is - összetett: matematikai, fizikai, kémiai stb. probléma is. A fizikaóra bevitt acélgolyó "test", amelynek tömege van, gördülni tud, kölcsönhatásba tud lépni más testtel. Ugyanez a golyó a kémiaórán "anyag", amelyben fémes kötés van, korrodálódik, a sósavval reakcióba lép, stb. A matematikaórán felszínnel, térfogattal rendelkező "gömb". A technikaórán általában valamilyen cél érdekében létrehozott eszköz eleme (pl. golyóscsapágó, golyósszelep, kapcsoló stb. eleme). Ez az eszköz csak akkor célszerű, ha elemei is azok. Ebből a szempontból egyszer a gördülni tud, máskor a fémes kötés, vagy az átmérőjének a mérete stb. a lényeges. Csak a lényeges jellemző szempontjából kell törekednünk az összehangolás megvalósítására. A technika és tervezés tantárgynak ilyen értelemben kell betöltenie a szintetizáló funkcióját.

Összehangolás a történelemmel

A történelem tanítása az őskor bemutatásával kezdődik, melyben az ember már szerszámokat használ és készít. Sorra kerül a földművelés, az állattenyésztés, az első kézműves mesterség, a kereskedelem kezdeteinek bemutatása. Ezt az ókor technikájának tárgyalása követi: öntözés, szerszámok, piramis-építkezések, stb. A görög és a római történelem keretében a földművelés, a kézművesség, a közlekedés, a kereskedelem fejlődésével is foglalkoznak a tanulók. Ezt követi a középkor kézművesiparának bemutatása. Az ipari termelés szervezeti kereteinek egymást követő fontosabb lépcsőfokait is megismerik (kézművesség, céhek, manufaktúra, gyáripár). Az újkorral, így az ipari forradalommal kapcsolatos technikai fejlődés tárgyalására már a 7. osztályban kerül sor. A történelem tantárgy tantervi követelménye rendszerezve sorolja fel a gazdasági élettel, a termelés és elosztás módjával kapcsolatosan tanítandó fogalmakat. Már az első szerszámok (dárda, íj) is többféle célt szolgáltak: a vad elejtését, és a kizsákmányolást. Legkorszerűbb technikai eszközeinket is lehet az ember boldogulása, de elpusztítása érdekében is használni. Ezekre az összefüggésekre a technika és tervezés tanításában is rá kell mutatni.

Összehangolás a vizuális neveléssel

A technika története meggyőzően bizonyítja, hogy a tartalom és a forma egységére való törekvés egyre nagyobb jelentőségű a technikai alkotások létrehozásában. Ma már a technikában a "művészeti" szempontok döntő jelentőségűek. A termékek értékesíthetőségét a minőség mellett az esztétikai kivitel is megszabja. A rajzórakon a tanulók a műszaki ábrázolás módjait (a jelképes ábrázolás kivételével) is megismerik. A technika és tervezés tanításában - ezeket az ismereteket felhasználva - a műszaki rajzok olvasására, rajzi vázlatok készítésére lehet koncentrálni. A formatervezéssel kapcsolatos és színdinamikai ismereteket a modellező gyakorlatok során tudjuk hasznosítani.

Összehangolás a földrajzzal

Különösen a következő gazdaságföldrajzi kérdések kapcsolhatók a technika és tervezés anyagához:

Az üzemek telepítésénél hogyan veszik figyelembe a felhasznált anyagokkal, energiahordozókkal való ellátás lehetőségét?

A készterméket hova kell eljuttatni, mivel lehet szállítani?

Az üzemtelepítés tervezett helyén rendelkezésre áll-e a munkaerő? (a gépgyártás telepítésénél a szakképzett munkaerő közelsége lényegesebb, mint a felhasznált anyagé)

A telepítés hogyan hat majd a táj települési szerkezetére, közlekedésére, kereskedelmére, kulturális életére stb.?

Rámutathatunk arra, hogy a gazdasági fejlődés az emberi társadalom alapvető érdeke, a társadalom érdeke azonban előbbre való mint a termelésé: ezt bizonyítja a természeti környezet védelmének kiemelt jelentőségű kezelése.

Összehangolás a biológiával

A biológiával való koordinációt az ember és a technikai környezet kapcsolatának bemutatása mint közös oktatási feladat teszi lehetővé. A technika és tervezés tanításában miközben felhasználjuk a biológiából tanult ismereteket, tovább is építjük azokat: foglalkozunk a technikai környezet kialakításának "emberi" szempontjaival (ergonómia, munka- és egészségvédelem).

Összehangolás a kémiával

A fémekről és a szigetelőkről szerzett ismeretek hasznosíthatók a kémia 7. osztályos anyagában, a műanyagokról tanultak pedig a 8. osztályos kémiához szolgálhatnak előzményként.

5–6. évfolyam

A kétéves szakasz tevékenységei építenek az 1–4. évfolyamon kialakult motivációs bázisra, anyagismeretre, szerszám- és eszközhasználatra. Minden témakörben átfogó rendezőelv a múlt–jelen–jövő együttállása. Tevékenységeik során a tanulók vizsgálják, hogy a múltban ezt hogyan végezték az emberek, megismerkednek hagyományainkkal, értékeinkkel. A múlt örökségén túl megismerik, melyek, milyenek a mai lehetőségeink, milyenek a jövőbeni kilátásaink. Ez a szemléletmód alkalmassá teszi a felnövekvő nemzedéket a változások értékékként, lehetőségként történő kezelésére. Hangsúlyos, hogy minden tevékenység a környezet- és egészség-tudatosság irányába mutat, kiemelve az egyén, a közösség felelősségét.

A gyerekek a tanórákon mindig terveznek, készítenek valamit. A munkafolyamat komplexitása biztosítja a jelenségalapú tanulást. Ehhez megfelelő pedagógiai és környezeti feltételeket kell biztosítani az intézménynek, a fenntartónak. Kiemelten fontos a biztonságos munkakörnyezet megteremtése, ezért a csoportbontás, az anyagellátás, a megfelelő biztonságos használatot lehetővé tevő eszközök, a szaktantermi környezet nélkül a tantervi követelmények nem teljesíthetőek.

Az 5–6. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy alapóraszám: 68, azaz 34 óra tanévenként.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
1. Gazdálkodás, munkamegosztás	6
2. Otthon a lakásban	10
3. Táplálkozás és ételkészítés	18
4. Textiltechnika	14
5. Szabad alkotás	20
6. Szabadon tervezhető órakeret	4
Összes óraszám:	72

5. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Gazdálkodás, munkamegosztás	Órakeret 3
Előzetes tudás	<p>Ismeri a családelátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p> <p>Szelektíven gyűjti a hulladékot;</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése</p> <p>Véleményformálás, vélemények ütköztetése</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;</p> <p>Egészség- és környezet tudatosan dönt és tevékenykedik;</p> <p>A háztartás, a család, mint gazdálkodási egység</p>	<p>A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése</p> <p>Családelátó tevékenységek munkaszervezése és munkamegosztása</p>	<p>Családi heti időmérleg elemzése: családelátó tevékenységek beazonosítása. Véleményformálás, vélemények ütköztetése</p> <p>Egy választott családelátó tevékenység (pl. egy konkrét étel elkészítése, heti mosás stb.) elemzése.</p> <p>Ráfordítások: szükséges anyagok, eszközök, energia felhasználás, munkaórák, Gazdálkodási, takarékosági lehetőségek számbavétele</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival; - egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik; 		

Kulcsfogalmak, fogalmak	család, háztartás, gazdálkodás, bevételek, kiadások, családellátó tevékenységek, munkamegosztás, munkaszervezés	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Otthon a lakásban	Órakeret 5
Előzetes tudás	Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; Takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; Rendet tart a környezetében; Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tevékenységet önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; Felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait; Terv szerint tevékenykedik.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Különböző korok otthonainak összehasonlítása, véleményformálás Az épületek főbb szerkezeti elemei, anyaga, a tulajdonságai A lakás stílusa, hangulata Az épületek rajzai	Műszaki kommunikáció értelmezése és alkalmazása Véleményformálás támogatása a környezettudatos otthon kialakításáról Otthon a településen Közlekedési rendszerek, helyiségek kialakításának, berendezésének szempontjai	Műszaki rajzok értelmezése, olvasása Makettépítés elemekből, mintaívek-ből. Épület, telek, településrész vagy település makettjének elkészítése Építés dobozokból vagy más elemekből Rajzolás: eligazodás helyszínrajzon, alaprajzon, homlokzati rajzon Saját lakóház leírása szóban – elbeszélés utáni rajzolás Ismert épület bejárása, új megfigyelési szempontok meghatározásával, vázlatkészítés

		Látogatás egy építkezésen vagy film megtekintése egy építkezésről. Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés, megbeszélés
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat; – Szempontokat határoz meg a környezeti állapot felméréséhez, bizonyos eltéréseket számszerűsít; – Tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – Felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait; – Terv szerint tevékenykedik, probléma esetén ésszerű kockázatokat felvállal. 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	épület, telek, helyszínrajz, alaprajz, homlokzati rajz; szerkezeti elemek, anyagok; helyiségek területigénye, funkciói; térkapcsolat, tájolás, a lakótér kialakítása; a lakberendezés elemei	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3.Táplálkozás és ételkészítés	Órakeret 9
Előzetes tudás	<p>Ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Ismeretek tudatos memorizálása, felidézése.</p> <p>Tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;</p> <p>Kommunikáció fejlesztése.</p> <p>A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Táplálkozás az egészségtudatos életvitelben	A táplálkozás jelentőségének értelmezése az egészségtudatos életvitelben	„Okostányér” elemzése, élelmiszertípusok beazonosítása.

<p>Élelmiszerek, ételek, tápanyagok</p> <p>Konyhatechnikai eljárások</p> <p>Az ételkészítés folyamata</p> <p>Biztonságos élelmiszer-, ételkészítés, ételbiztonság.</p> <p>A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak</p>	<p>Rugalmas alkalmazkodás döntési helyzetekben</p> <p>Kezdeményező és kitartó munkavégzés alkalmazása</p> <p>A felhasznált élelmiszerek tulajdonságai</p> <p>Az ételkészítés, terítés, tálalás eszközei</p>	<p>Főbb élelmiszertípusok vizsgálata, kóstolása, értékelése (pl. zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek stb.)</p> <p>Heti étrend elemzése, értékelése megadott szempontok szerint</p> <p>Ételkészítési gyakorlatok tervezése, kivitelezése, különféle alapanyagok kiválasztása, mérése, előkészítése, konyhatechnikai eljárások alkalmazása</p> <p>Az elkészült ételek kóstolása, értékelése.</p> <p>Terítési gyakorlat.</p> <p>Egyes ételek fogyasztásához használt eszközök beazonosítása, használata</p> <p>Látogatás élelmiszerfeldolgozó üzemben vagy piacon. Film megtekintése a témában</p>
---	---	--

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat;
- felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait;
- a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;

Kulcsfogalmak/ fogalmak	táplálkozás és egészség; élelmiszer, étel, tápanyag, tápanyagszükséglet, szénhidrátban gazdag élelmiszerek; fehérjékben gazdag élelmiszerek; étkezési zsírok; vitaminban és ásványi anyagokban gazdag élelmiszerek; fűszerek, ételkészítési eljárások, magyar konyha, tájjellegű ételek	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4.Textiltechnika	Órakeret 7
Előzetes tudás	Az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; Alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása. Kommunikáció fejlesztése. A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Textil alapanyagok és félkész termékek Szövött és hurkolt textíliák előállításának kézműves technológiai és eszközei Textíliák díszítésének technológiai és eszközei Anyagok biztonságos megmunkálása	Kreatív alkotás alkalmazása Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkről	Textilek anyagvizsgálata, alapanyagok beazonosítása, csoportosítása. Még nem alkalmazott textilkészítési eljárások kipróbálása (fonás, csomózás, nemezelés, szövés, hurkolás) Textíliák díszítése: Hímzések, díszítmények: Saját vagy választott vidék hímzésének, motívumainak rajzolása, öltéstípusainak kipróbálása, alkalmazásuk ruházaton

		Látogatás múzeumban, tájházban, alkotóházban, népi együttesnél, vagy film megtekintése a témában. Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján; – környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból; – terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg; 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	textil alapanyagok, textilkészítési eljárások, kézi varrás, hímzés, textílfélék csoportosítása, ruházat, viselet, a ruházat gondozása	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5.Szabad alkotás	Órakeret 12
Előzetes tudás	<p>Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;</p> <p>Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;</p> <p>Saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p> <p>Tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;</p> <p>Az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</p> <p>Társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p>	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása. Kommunikáció fejlesztése. A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Tantárgyi kapcsolódások, projektfeladatok közös munkában	Kreatív alkotás alkalmazása Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkről Tantárgyi koncentráció alkalmazása. Projektmunka támogatása	A szabad alkotás időkeretében az egyes témakörök alkotótevékenysége bővíthető, vagy más modul tevékenységrendszere választható a tanulók érdeklődése, az iskola lehetőségei szerint. Projektnapok, hetekhez való dekorációk, installációk készítése. Családi ünnepekre ajándékok, dísz tárgyak alkotása.
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja; – csoportmunkában feladatot vállal, részt vesz a döntéshozatalban, és a döntésnek megfelelően tevékenykedik; – önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét. – komplex szempontrendszer mentén választ stratégiát, optimalizál; – döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel; – alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntésein változtat. 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	problémamegismerés, problémafeltárás, definiálás-értelmezés, megoldáskeresés, tervezés, alkotás (minta), használatbavétel, gyártás	

7. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Gazdálkodás, munkamegosztás	Órakeret 3
Előzetes tudás	<p>Ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p> <p>Szelektíven gyűjti a hulladékot;</p> <p>Ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése</p> <p>Családellátó tevékenységek beazonosítása, munkamegosztás helyzetértékelése.</p> <p>Véleményformálás, vélemények ütköztetése</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;</p> <p>Egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik;</p> <p>Érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét.</p> <p>A háztartás, a család, mint gazdálkodási egység</p>	<p>A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése</p> <p>Családellátó tevékenységek munkaszervezése és munkamegosztása</p>	<p>Családi heti időmérleg elemzése: családellátó tevékenységek beazonosítása, munkamegosztás helyzetértékelése. Véleményformálás, vélemények ütköztetése</p> <p>Egy választott családellátó tevékenység (pl. egy konkrét étel elkészítése, heti mosás stb.) elemzése. Ráfordítások: szükséges anyagok, eszközök, energiafelhasználás, munkaórák, környezetterhelés</p>

		A vizsgált folyamat értékelése, optimalizálása. Gazdálkodási, takarékosági lehetőségek számbavétele
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival; - egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik; - érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét. 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	család, háztartás, gazdálkodás, bevételek, kiadások, családellátó tevékenységek, munkamegosztás, munkaszervezés	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Otthon a lakásban	Órakeret 5
Előzetes tudás	<p>Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;</p> <p>Takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;</p> <p>Felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait;</p> <p>Terv szerint tevékenykedik, probléma esetén ésszerű kockázatokat felvállal.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Különböző korok otthonainak összehasonlítása, véleményformálás</p> <p>Az épületek főbb szerkezeti elemei, anyaga, a tulajdonosság és felhasználhatóság összefüggései</p> <p>Helyiségek funkciói, térkapcsolatai, tájolása</p> <p>A lakás stílusa, hangulata</p> <p>Az épületek rajzai</p>	<p>Műszaki kommunikáció értelmezése és alkalmazása</p> <p>Digitális tervezés alkalmazása</p> <p>Véleményformálás támogatása a környezettudatos otthon kialakításáról</p> <p>Otthon a településen</p> <p>Közlekedési rendszerek</p> <p>Helyiségek kialakításának, berendezésének szempontjai</p>	<p>Műszaki rajzok értelmezése, olvasása</p> <p>Makett építés elemekből, mintaívekből. Épület, telek, településrész vagy település makettjének elkészítése</p> <p>Egyszerű tértervezés és téralakítás különböző eszközökkel.</p>

<p>A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak</p>		<p>Építés dobozokból vagy más elemekből Rajzolás: eligazodás helyszínrajzon, alaprajzon, homlokzati rajzon – építészeti elemek beazonosítása Saját lakóház leírása szóban – elbeszélés utáni rajzolás Ismert épület bejárása, új megfigyelési szempontok meghatározásával, vázlatkészítés Látogatás egy építkezésen vagy film megtekintése egy építkezésről. Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés, megbeszélés</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat; – Szempontokat határoz meg a környezeti állapot felméréséhez, bizonyos eltéréseket számszerűsít; – Tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – Felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait; – Terv szerint tevékenykedik, probléma esetén ésszerű kockázatokat felvállal. 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>épület, telek, helyszínrajz, alaprajz, homlokzati rajz; szerkezeti elemek, anyagok; helyiségek területigénye, funkciói; térkapcsolat, tájolás, a lakótér kialakítása; a lakberendezés elemei</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>3.Táplálkozás és ételkészítés</p>	<p>Órakeret 9</p>

Előzetes tudás	<p>Ismeri a családegészségügyi tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Ismeretek tudatos memorizálása, felidézése.</p> <p>Tevékenységet önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;</p> <p>A terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében</p> <p>Kommunikáció fejlesztése.</p> <p>A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Táplálkozás az egészségtudatos életvitelben</p> <p>Élelmiszerek, ételek, tápanyagok</p> <p>Konyhatechnikai eljárások</p> <p>Az ételkészítés folyamata</p> <p>Biztonságos élelmiszer-, ételkészítés, étel</p> <p>A magyar konyha értékei, hagyományai</p> <p>Hungarikumok, tájjellegű ételek</p> <p>A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak</p>	<p>A táplálkozás jelentőségének értelmezése az egészségtudatos életvitelben</p> <p>Fogyasztói tudatosság alkalmazása az egészséges táplálkozás – mint önérték – mentén</p> <p>Rugalmas alkalmazkodás döntési helyzetekben</p> <p>Kezdeményező és kitartó munkavégzés alkalmazása</p> <p>A felhasznált élelmiszerek eredete, forrásai</p> <p>A felhasznált élelmiszerek tulajdonságai</p> <p>Az ételkészítés, terítés, tálalás eszközei</p>	<p>„Okostányér” elemzése, élelmiszertípusok beazonosítása.</p> <p>Főbb élelmiszertípusok vizsgálata, kóstolása, értékelése (pl. zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek stb.)</p> <p>Heti étrend elemzése, értékelése megadott szempontok szerint</p> <p>Fogyasztói kosár készítése – élelmiszerek csoportosítása megadott szempontok szerint</p> <p>Ételkészítési gyakorlatok tervezése, kivitelezése, különféle alapanyagok kiválasztása, mérése, előkészítése, konyhatechnikai eljárások alkalmazása</p>

		<p>Az elkészült ételek kóstolása, értékelése. A munkaszervezés, munkavégzés értékelése</p> <p>Terítési gyakorlat. Egyes ételek fogyasztásához használt eszközök beazonosítása, használata</p> <p>Receptgyűjtés megadott szempontok szerint</p> <p>Látogatás élelmiszerfeldolgozó üzemben vagy piacon. Film megtekintése a témában</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; - a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében; - részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat; - felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait; - a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja; - megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben; - alkalmazkodik a változó munkafeladatokhoz, szerepelvárásokhoz; vezetőként tudatosan vezeti a csoport döntési folyamatát; - felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal; - ismeri az egyes modulokhoz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit. 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>táplálkozás és egészség; élelmiszer, étel, tápanyag, tápanyagszükséglet, szénhidrátban gazdag élelmiszerek; fehérjékben gazdag élelmiszerek; étkezési zsírok; vitaminban és ásványi anyagokban gazdag élelmiszerek; fűszerek, tésztalazítók, ételkészítési eljárások, magyar konyha, tájjellegű ételek</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4.Textiltechnika	Órakeret 7
Előzetes tudás	Az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; Alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készíti, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása. Kommunikáció fejlesztése. A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Textil alapanyagok és félkész termékek Szövött és hurkolt textíliák előállításának kézműves technológiái és eszközei Textíliák díszítésének technológiái és eszközei Anyagok biztonságos megmunkálása Viseletek, hagyományok, hungarikumok A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak	Kreatív alkotás alkalmazása Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkről	Textilek anyagvizsgálata, alapanyagok beazonosítása, csoportosítása. Még nem alkalmazott textilkészítési eljárások kipróbálása (fonás, csomózás, nemezelés, szövés, hurkolás) Textíliák díszítése: Még nem alkalmazott festési mód kipróbálása Hímzések, díszítmények: Saját vagy választott vidék hímzésének, motívumainak rajzolása, öltéstípusainak kipróbálása, alkalmazásuk ruházaton Látogatás múzeumban, tájházban, alkotóházban, népi együttesnél, vagy film megtekintése a témában.

		Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján; – környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból; – terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg; – alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt; – részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat; – megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben; – felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát. 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	textil alapanyagok, textilkészítési eljárások, kézi varrás, hímzés, textiltíplék csoportosítása, ruházat, viselet, a ruházat gondozása	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Szabad alkotás	Órakeret 12
Előzetes tudás	<p>Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;</p> <p>Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;</p> <p>Alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;</p> <p>Saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;</p> <p>Értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p> <p>Tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;</p> <p>Az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</p> <p>Társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;</p>	

	<p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;</p> <p>Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása.</p> <p>Kommunikáció fejlesztése.</p> <p>A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Tantárgyi kapcsolódások, projektfeladatok közös munkában</p>	<p>Kreatív alkotás alkalmazása</p> <p>Design thinking (tervezői gondolkodás) lépéseinek alkalmazása problémamegoldás során</p> <p>Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkről</p> <p>Tantárgyi koncentráció alkalmazása.</p> <p>Projektmunka támogatása</p>	<p>A szabad alkotás időkeretében az egyes témakörök alkotótevékenysége bővíthető, vagy más modul tevékenységrendszerre választható a tanulók érdeklődése, az iskola lehetőségei szerint</p> <p>Projektnapok, hetekhez való dekorációk, installációk készítése.</p> <p>Családi ünnepekre ajándékok, dísz tárgyak alkotása.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében; – alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt; – a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja; – csoportmunkában feladatot vállal, részt vesz a döntéshozatalban, és a döntésnek megfelelően tevékenykedik; – önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét. – a problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat; – komplex szempontrendszer mentén választ stratégiát, optimalizál; – holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik; – döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel; 		

– alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntésein változtat.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	probléma megismerés, problémafeltárás, definiálás-értelmezés, megoldáskeresés, tervezés, alkotás (minta), használatbavétel, gyártás

A fejlesztés várt eredményei az 5-6. évfolyam végén:

1. *Gazdálkodás, munkamegosztás*

- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;
- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik;
- érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét.

2. *Otthon a lakásban*

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg;
- az egyes részfeladatokat rendszerszinten szemléli;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- adott szempontok mentén értékeli saját és mások munkáját;
- a használatbavétel során, az eltéréseket kiindulópontként alkalmazva javaslatot tesz produktuma továbbfejlesztésére;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét;
- a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben.

3. *Táplálkozás és ételkészítés*

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat;
- felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait;
- a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;
- alkalmazkodik a változó munkafeladatokhoz, szerepelvárásokhoz; vezetőként tudatosan vezeti a csoport döntési folyamatát;
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal;

- ismeri az egyes modulokhoz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit.

4. Textiltechnika

- önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján;
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból;
- terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát.

5. Szabad alkotás

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja;
- csoportmunkában feladatot vállal, részt vesz a döntéshozatalban, és a döntésnek megfelelően tevékenykedik;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét.
- a problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat;
- komplex szempontrendszer mentén választ stratégiát, optimalizál;
- holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik;
- döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel;
- alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntésein változtat

7. évfolyam

A nevelési-oktatási szakasz tanóráin folytatódik az alkotótevékenységre épülő tanítási folyamat. Hangsúlyosabbá válnak a felnőtt szerephez tartozó döntési folyamatok, biztonságos iskolai keretek közötti szimulált környezetben. Fókuszba kerül a pénzügyi tudatosság, az otthonteremtés és -fenntartás, a család ellátása, mindez úgy, hogy az egyén feladatain és érdekein túl a társadalmi érdekek, globális célok is helyet kapnak a döntési folyamatban.

A tanórai munkák során komplexebbé válnak a tevékenységek, a tanuló csapatban, munkamegosztásban dolgozik, modellezve a családi vagy munkahelyi munkamegosztást. Mivel a tevékenységek időigényesek, ezért javasolt a tanórák tömbösítése, alkalmanként legalább két

tanóra megtartása. Fontos, hogy a tanulóknak a tanulási folyamat során legyen alkalmuk üzem-, munkahely-látogatásra, ahol már az iskolaválasztási, megélhetési szempontok is előtérbe kerülnek.

Ajánlott a tantárgy kiterjesztése a 8. évfolyamra, mivel a tantervi szabályozás szerint a középfokú iskolában a tanulónak már nincs lehetősége a tantárgy tanulására. Ezért az intézmény felelőssége, hogy tanórai vagy tanórán kívüli keretekben, a kialakított feltételrendszert kihasználva, lehetőséget, időkeretet biztosítson olyan ismeretek elsajátítására, olyan készségek fejlesztésére, melyeket alkalmazva a tanuló tudatosan hoz döntéseket majdani életében.

A 7. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy óraszám: 34+2 óra egy tanévben, heti 1 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
1. Gazdálkodás, munkamegosztás	4
2. Otthon a lakásban	6
3. Táplálkozás és ételkészítés	8
4. Textiltechnika	6
5. Szabad alkotás	10+2=12
Összes óraszám:	34+2=36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1.Gazdálkodás, munkamegosztás	Órakeret 4
Előzetes tudás	Ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; Rendet tart a környezetében; Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; Szelektíven gyűjti a hulladékot; Ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése Családellátó tevékenységek beazonosítása, munkamegosztás helyzetértékelése. Véleményformálás, vélemények ütköztetése	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek

<p>A háztartási, családi költségvetés</p> <p>A háztartás fogyasztása, környezetterhelése</p>	<p>Tudatosság alkalmazása a tanuló saját életvitelével kapcsolatos döntéseiben</p> <p>A véleményformálás támogatása</p>	<p>Különböző élethelyzetekben (feladatleírásban) lévő családok havi költségvetésének elkészítése, elemzése</p> <p>Bevételek, kiadások csoportosítása, rendszerezése. Javaslatként a fogyasztás optimalizálására</p> <p>Vagyonleltár készítése a szaktanterem meghatározott részéről</p> <p>Látogatás egy közeli bankfiókba vagy banki tanácsadó meghívása: Tájékoztató megtekintési lehetőségekről, a bank által nyújtott szolgáltatásokról</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival; - felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal. 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>a háztartási költségvetés feladata; készítésének formái; takarékosági formák; vagyonleltár, értékek védelme; környezetterhelés</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Otthon a lakásban	Órakeret 6
Előzetes tudás	Otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; Takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; Rendet tart a környezetében; Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; Felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait; Terv szerint tevékenykedik, probléma esetén ésszerű kockázatokat felvállal.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Életterek, otthonok A konyha, mint munkahely kialakításának higiéniai, munkaszervezési, ergonómiai szempontjai A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak –	A világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és a díszek szerepének értelmezése, alkalmazása a lakberendezésben Kreatív tevékenységek készségeinek fejlesztése Lakberendezési tervek, rajzok, makettek (digitális tervezés és kivitelezés)	Látogatás lakberendezési áruházban vagy film megtekintése. Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés, megbeszélés Berendezési tervek elemzése Konyhaberendezési terv készítése, egyeztetett szempontok szerint, ingyenes tervezőprogramok használatával Lakberendezési tárgy vagy dekoráció tervezése, kivitelezése
A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg; – az egyes részfeladatokat rendszerszinten szemléli; – a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében; – alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;		

<ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok mentén értékeli saját és mások munkáját; – a használatbavétel során, az eltéréseket kiindulópontként alkalmazva javaslatot tesz produktuma továbbfejlesztésére; – önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét; – a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja; – megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben. 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	fény, fényerősség, fényforrások, a lakás világítása: általános, helyi és hangulatvilágítás; színek, anyagok, minták, díszek szerepe; a konyha bútorai, konyhai gépek elhelyezése; higiénia, munkaszervezés, ergonómia	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Táplálkozás és ételkészítés	Órakeret 8
Előzetes tudás	<p>Ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Ismeretek tudatos memorizálása, felidézése.</p> <p>Tevékenységet önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;</p> <p>A terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében</p> <p>Kommunikáció fejlesztése.</p> <p>A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Táplálkozás és egészség Élelmiszer-beszerezés, -tárolás, -tartósítás Konyhai gépek és alkalmazásuk	Az élelmiszerek megválasztásában fogyasztói tudatosság alkalmazása – az önérdeken túl, a társadalmi érdekek mentén is Környezeti szempontok alkalmazása tevékenység értékelése során	Étrendtervezés – az egészséges életmód és a fenntarthatóság szempontjai szerint Ételkészítési gyakorlatok tervezése és kivitelezése. Munkák

	<p>Véleményformálás támogatása a technológiai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatának vonatkozásában</p> <p>Ételkészítési folyamat tervezése, kivitelezése</p> <p>A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak</p>	<p>során a rendelkezésre álló konyhai gépek használata, gondozása. Tartósítási eljárások alkalmazása</p> <p>Élelmiszer-beszerezés tervezése, napi, heti, időszakos bevásárlásokhoz</p> <p>Látogatás az iskolai konyhán vagy egy közeli étterem konyháján. Megfigyelési szempontok szerinti adatgyűjtés, elemzés</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat; - környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból; - tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; - a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében; - érti és értékeli a globális változásokat érintő lehetséges megoldások és az emberi tevékenység szerepét, jelentőségét; - felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát; - felismeri a személyes cselekvés jelentőségét a globális problémák megoldásában. - felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal; - ismeri az egyes modulokhoz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit. 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>élelmiszer-biztonság, bevásárlás, tárolási módok, tartósítási eljárások, konyhai gépek és biztonságos üzemeltetésük; ételcsoportok, menüelemek</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4.Textiltechnika	Órakeret 6
Előzetes tudás	Az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; Alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása. Kommunikáció fejlesztése. A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
A háztartási szabás-varrás eszközei Lakástextilek kivitelezése Textilfestés, varrás varrógéppel	Együttműködési készségek fejlesztése Textilkészítés során a gépi varrás biztonságos alkalmazása A tanuló saját képességeinek és érdeklődésének azonosítása a témához kötődően Textilfélék (alapanyagok, késztermékek) környezetünkben Textilfélék tisztítása, gondozása, javítása A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak	Egyszerű használati tárgy vagy ruhadarab kivitelezése Maradék textilanyagok gyűjtése, újrahasznosítása a foltvarrás alaptéchnikáinak alkalmazásával Lakástextil-tervezés, -kivitelezés (lehet párna, terítő vagy közös munka: falikép, függöny, játék)
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:		
<ul style="list-style-type: none"> – önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján; – környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból; – terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg; – alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt; – részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat; – megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben; – felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát. 		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	lakástextilek csoportosítása, egyes típusok gondozása; a textilfestés anyagai, eljárásai; varrógép, gépi varrás; foltvarrás	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5.Szabad alkotás	Órakeret 12
Előzetes tudás	<p>Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;</p> <p>Egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;</p> <p>Alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;</p> <p>Saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;</p> <p>Értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;</p> <p>Felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <p>Rendet tart a környezetében;</p> <p>Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;</p> <p>Tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;</p> <p>Az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</p> <p>Társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;</p> <p>Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;</p> <p>Tervezés, ellenőrzés, önellenőrzés igényének kialakítása.</p> <p>Kommunikáció fejlesztése.</p> <p>A saját képességek és műveltség fejlesztésének igénye.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
Tantárgyi kapcsolódások, projektfeladatok közös munkában	Kreatív alkotás alkalmazása	A szabad alkotás időkeretében az egyes

	<p>Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkről.</p> <p>Tantárgyi koncentráció alkalmazása.</p> <p>Projektmunka támogatása</p>	<p>témakörök alkotótevékenysége bővül, a tanulók érdeklődése, az iskola lehetőségei szerint.</p> <p>Projektnapok, hetekhez való dekorációk, installációk készítése.</p> <p>Családi ünnepekre ajándékok, dísz tárgyak alkotása.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi; – a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében; – alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt; – a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja; – rendszerszinten végzi az elemzést és az alkalmazást; – csoportmunkában feladatot vállal, részt vesz a döntéshozatalban, és a döntésnek megfelelően tevékenykedik; – önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét. – a problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat; – komplex szempontrendszer mentén választ stratégiát, optimalizál; – holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik; – döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel; – alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntésein változtat; – a fizikai és digitális környezetből információt gyűjt a számára vonzó foglalkozások alkalmassági és képesítési feltételeiről, keresi a vállalalkozási lehetőségeket, a jövődolgozósságot és a jellemző tanulási utakat. 		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>problémamegismerés, problémafeltárás, definiálás-értelmezés, megoldáskeresés, tervezés, alkotás (minta), használatbavétel, gyártás</p>	

A fejlesztés várt eredményei az 7. évfolyam végén:

1. *Gazdálkodás, munkamegosztás*

- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal.

2. *Otthon a lakásban*

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg;
- az egyes részfeladatokat rendszerszinten szemléli;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- adott szempontok mentén értékeli saját és mások munkáját;
- a használatbavétel során, az eltéréseket kiindulópontként alkalmazva javaslatot tesz produktuma továbbfejlesztésére;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét;
- a csoportban feladata szerint tevékenykedik, tudását megosztja;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben.

3. *Táplálkozás és ételkészítés*

- tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat;
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból;
- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- érti és értékeli a globális változásokat érintő lehetséges megoldások és az emberi tevékenység szerepét, jelentőségét;
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát;
- felismeri a személyes cselekvés jelentőségét a globális problémák megoldásában.

4. *Textiltechnika*

- önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján;
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból;
- terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával osztja meg;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat;

- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát.

5. Szabad alkotás

- tevékenységét önállóan vagy társakkal együttműködve tervezi;
- a terv szerinti lépések megtartásával, önellenőrzéssel halad alkotótevékenységében;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja;
- csoportmunkában feladatot vállal, részt vesz a döntéshozatalban, és a döntésnek megfelelően tevékenykedik;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét.
- a problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat;
- komplex szempontrendszer mentén választ stratégiát, optimalizál;
- holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik;
- döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel;
- alkalmazza a döntés-előkészítés, döntéshozatal eljárásait, hibás döntésein változtat;
- a fizikai és digitális környezetből információt gyűjt a számára vonzó foglalkozások alkalmassági és képesítési feltételeiről, keresi a vállalkozási lehetőségeket, a jövedelmezőséget és a jellemző tanulási utakat.